

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา THE ANALYSIS OF QUALITY EVALUATION INDICATORS IN SECONDARY SCHOOL

สมพงษ์ เตชรัตนวรกุล¹

SOMPONG TECHARATANAWORAKUL

วรกาญจน์ สุขสดเขียว²

VORAKARN SUKSODKIEW

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2) เพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 16 โรงเรียน โดยแบ่งกลุ่มตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาจาก 4 ภูมิภาคของประเทศไทย กำหนดผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเชิงสำรวจ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทั้งสิ้น จำนวน 472 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้ (1) การบริหารงาน วิชาการ จำนวน 143 ตัวบ่งชี้ (2) การบริหารงานงบประมาณ จำนวน 41 ตัวบ่งชี้ (3) การบริหารงานบุคคล จำนวน 55 ตัวบ่งชี้ (4) การบริหารงานทั่วไป จำนวน 233 ตัวบ่งชี้

2) แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม จำแนกตาม โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้ (1) การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง (2) การบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 4 แนวทาง (3) การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 แนวทาง (4) การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 7 แนวทาง

คำสำคัญ : ตัวบ่งชี้/เกณฑ์การประเมิน/โรงเรียนมัธยมศึกษา

Abstract

The research aimed to determine: 1) co-indicators of educational quality evaluation in secondary school, 2) guidelines for developing secondary school. The population of this research were 16 secondary schools by dividing the group (sampling group) according to the size of the secondary school from 4 regions of Thailand. The respondents were directors of secondary schools.

¹ นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The research instruments were survey questionnaires and opinionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage and content analysis.

The findings of this study were as follows:

1.Co-indicator of educational quality evaluation in secondary schools are 472 indicators, classified by administration structure of the secondary schools, as follows: 1) 143 indicators of academic administration 2) 41 indicators of management budget, 3) 55 indicators of personnel management and 4) 233 indicators of general administration.

2. Guidelines of the development of educational administration of secondary schools were categorized by to the management structure as follows: 1) Academic affairs administration consisted of 8 aspects 2) Budget affairs administration consisted of 4 aspects 3) Personnel affairs administration consisted of 4 aspects and 4) General affairs administration consisted of 7 aspects.

KEYWORDS : Indicators, Evaluation, Secondary Schools

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 2545) ดังนั้น คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ซึ่งมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา มาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยองค์รวม การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพ เพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้เป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการ

จัดการศึกษา 2 ประการ คือ สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน และมาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด ดังนั้น หากมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือมีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานโดยองค์กรภายนอก สถานศึกษาก็สามารถเตรียมตัวให้พร้อมใน การประเมินได้ แม้ว่าการพัฒนาให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจะผ่านไปแล้วช่วงระยะหนึ่ง กระแสสังคมก็ยังมีภาววิพากษ์วิจารณ์ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษายังไม่เข้มแข็ง สถานศึกษาไม่ได้สร้างระบบคุณภาพให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง กลับให้ความสำคัญกับการปรับปรุงเพื่อให้ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอกเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2553 ที่กำหนดให้สถานศึกษาต้องพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต้องมีการดำเนินงาน 8 ประการ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ 1) กำหนดมาตรฐานของสถานศึกษา 2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3)

จัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) ดำเนินงานตามแผน 5) ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา 6) ประเมินคุณภาพภายใน 7) จัดทำรายงานประจำปี เสนอบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8) มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมขององค์กรที่ยั่งยืน ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าสู่การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างแท้จริง เมื่อมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแล้ว สถานศึกษายังต้องรับ การประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก ซึ่งเป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา 2553 ประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ผลจากการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นข้อมูลหนึ่งที่แสดงว่าการบริหารจัดการทรัพยากร การศึกษามี ประสิทธิภาพ และคุณภาพมากขึ้นเพียงไร ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีแนวความคิดว่า หากโรงเรียนได้มีการศึกษา หลักเกณฑ์ วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกเกณฑ์ ที่โรงเรียนต้องดำเนินการ และนำเสนอแนวทางการ พัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานบริหารทั่วไป น่าจะเป็นแนวทางให้โรงเรียนมัธยมศึกษาได้เป็นฐานคิด ข้อมูลสารสนเทศ เพื่อดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ด้วยเหตุผลนี้จึงสนใจศึกษาการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อทราบแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้กำหนดระเบียบวิธีการวิจัยซึ่งประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประเภทงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ในลักษณะการวิเคราะห์เอกสาร และรวบรวมข้อมูลด้วยพหุวิธีการ

ประชากรและผู้ให้ข้อมูล

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 16 โรงเรียน โดยแบ่งกลุ่มตามขนาดของโรงเรียนมัธยมศึกษาจาก 4 ภูมิภาคของประเทศไทย ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้ คือ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม ในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ใช้เก็บโดยใช้ค่าสถิติความถี่ (frequency)

2. แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน

แบบสอบถามเพื่อยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ของตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ข้อคำถามถึงแนวทางการพัฒนางาน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

4. แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน

แบบสอบถามเพื่อยืนยันความถูกต้อง ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ ของแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเชิงสำรวจเพื่อการวิจัย ศึกษา วิเคราะห์เนื้อหาและ กำหนดขอบเขตตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน เฉพาะเกณฑ์ที่เกี่ยวกับสถานศึกษา

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน นำผลการศึกษาตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการ

วิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามฉบับที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามเพื่อยืนยัน

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย นำผลการศึกษาตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามฉบับที่ 2 มาสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามขอบข่ายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน นำผลการศึกษาแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่ได้จากการวิเคราะห์ผลจากแบบสอบถามฉบับที่ 3 มาสร้างแบบสอบถามเพื่อยืนยันแนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตนำจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่ใช้เก็บข้อมูล เกี่ยวกับการวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา และขอความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

2. เก็บข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสอบถามเชิงสำรวจ การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. เก็บข้อมูลด้วยตนเองจากแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเพื่อการยืนยัน จากผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ ในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเชิงสำรวจ แบบสอบถามเพื่อการยืนยัน แบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ใช้ความถี่ (frequency) และ ร้อยละ (percentage)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ทำให้ได้ข้อค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยสรุปสรุปผลการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ผลการศึกษาตัวบ่งชี้ร่วมเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา มีทั้งสิ้น จำนวน 2,058 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 720 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 152 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 249 ตัวบ่งชี้ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 937 ตัวบ่งชี้ ผลจากการสำรวจ ตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญ ทั้งสิ้น จำนวน 1,385 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้ ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 429 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 108 ตัวบ่งชี้ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 169 ตัวบ่งชี้ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 679 ตัวบ่งชี้ จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีความเหมือนกัน และที่มีความสอดคล้องกันกับขอบข่ายการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษา คงเหลือตัวบ่งชี้จำนวน 472 ตัวบ่งชี้ จำแนกตามโครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ ดังนี้ 1) ด้านการ

บริหารงานวิชาการ จำนวน 143 ตัวบ่งชี้ 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 41 ตัวบ่งชี้ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 55 ตัวบ่งชี้ 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 233 ตัวบ่งชี้

2. แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม

ผลการศึกษาการหาแนวทางการพัฒนางานการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญ พบว่า แนวทางการพัฒนางานของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วม จำแนกออกตามโครงสร้างการบริหารงาน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 2) ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 31 ตัวบ่งชี้ 3) ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมการเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 6 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ 6) ปรับปรุงประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหาร

วิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 11 ตัวบ่งชี้ 7) จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 4 ตัวบ่งชี้ 8) ส่งเสริมการจัดการกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 31 ตัวบ่งชี้

2. การบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) จัดระบบการวางแผนงบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 15 ตัวบ่งชี้ 2) การดำเนินงานใช้งบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 4 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ 3) จัดให้มีระบบการตรวจสอบกำกับติดตามงบประมาณมีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 10 ตัวบ่งชี้ 4) การสรุปผลการใช้งบประมาณ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงบประมาณ จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 6 ตัวบ่งชี้

3. การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย 4 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ 2) ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน

7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ 3) กำกับ ติดตามการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 27 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานบุคคล จำนวน 3 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้

4. การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย 7 แนวทาง ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 2 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 46 ตัวบ่งชี้ 2) จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 33 ตัวบ่งชี้ 3) สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 8 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 36 ตัวบ่งชี้ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 51 ตัวบ่งชี้ 6) การสรุปและรายงานผลการดำเนินงาน มีความสอดคล้องกับ

ขอขยายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 4 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 16 ตัวบ่งชี้ 7) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ความสอดคล้องกับขอขยายการบริหารงานทั่วไป จำนวน 5 ด้าน และมีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพ จำนวน 27 ตัวบ่งชี้

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ร่วมของเกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ค้นพบแนวทางการพัฒนาของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ร่วมที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังต่อไปนี้

1. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 8 แนวทาง ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและแผนการจัดการเรียนรู้ 2) ส่งเสริมการบูรณาการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยี 4) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา 5) ส่งเสริมและสนับสนุนงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6) ปรับปรุงประสิทธิภาพการวัดและประเมินผล 7) จัดระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ 8) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่ส่งผลต่อผู้เรียน ซึ่งแนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานวิชาการ มีความสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้น มีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง ความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและ

ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ และใช้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น มีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายใช้กลวิธีการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจกระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับ ไพรัช มณีโชติ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พบว่า ตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านหลักสูตร ได้แก่ มีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยน ได้ตามสภาพภูมิสังคมของท้องถิ่น องค์ประกอบด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการและสอดคล้องกับสภาพจริง การพัฒนาทักษะผู้เรียน การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของครู ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ เป็นตัวแบบคุณธรรม จริยธรรม องค์ประกอบด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ มีความสุข อนามัยสมบูรณ์ มีความรู้ มีคุณธรรม และมีทักษะในการดำรงชีวิต องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ การมีส่วนร่วม การพึ่งตนเอง และการติดตามประเมินผล สอดคล้องกับ ชำนาญ พุมพุก ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้านวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า รูปแบบการจัดการด้านวิชาการ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ขณะเดียวกัน เตือนใจ รักษาพงศ์ ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ

การจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการ 3 รูปแบบ คือ ด้านการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วยกิจกรรมการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้และการนิเทศการสอน ด้านกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุความรู้ การพัฒนาความรู้ การสร้างความรู้ การจัดความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ และ ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำกลยุทธ์ วัฒนธรรมองค์การ เทคโนโลยี โครงสร้างและการวัดผล ซึ่งสอดคล้องกับ สุภาวดี ดวงจันทร์ และคณะ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหาร ความเสี่ยงของงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน ภาคใต้ พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงาน วิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตร คือ ผู้บริหารและครู ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การมีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตร และ การประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ความรู้ความสามารถของครูในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ การใช้สื่อการสอน และ การนิเทศการสอน และ ด้านงานวัดและประเมินผล คือ การวางแผนการ วัดผล และประเมินผลระดับสถานศึกษา การ ดำเนินการวัดผลและประเมินผลและ การสรุปรายงาน ผลรายภาคเรียนและรายปีตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับ ลอรา คาเลฟ และ เกรก รีด (Laura Kalef, Greg Reid) ได้ศึกษา เรื่อง กิจกรรมที่เป็นเลิศ : การ วิเคราะห์ตัวบ่งชี้คุณภาพของการสอนแบบเพื่อนสอน เพื่อนในโรงเรียนความพิการทางกายภาพ พบว่า การ สอนแบบเพื่อนสอนเพื่อนในโรงเรียนความพิการทาง กายภาพ ประสบความสำเร็จ ทั้งแบบกลุ่ม และ รายบุคคล ลอรา คาเลฟ และเกรก รีด เสนอแนะว่า

การจัดการเรียนการสอนแบบ เพื่อนสอนเพื่อน ให้ เร็วขึ้นกว่าในปัจจุบัน ขณะเดียวกัน แวนเดอร์บิจ (T.van der Bij) ได้ศึกษา เรื่อง การปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาผ่านระบบการประเมินตนเองระดับ มัธยมศึกษา ในประเทศ เนเธอร์แลนด์ โรงเรียนที่ใช้ ระบบการประเมินตนเองจะมีส่วนกระตุ้นให้การศึกษา มีคุณภาพที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม การจะทำงานให้บรรลุ เป้าหมายอย่างมั่นใจนั้นมีความเชื่อมโยงกับการ ประเมินตนเองเป็นสำคัญ ซึ่งได้นำแนวทางการ ประเมิน สองแนวทางคือ การแนะแนวและประเมิน นักเรียนเพื่อพัฒนา และ การประเมินเพื่อตัดสินจาก ตัวนักเรียน และในการประเมินนั้นยังต้องอาศัยความ ร่วมมือของ นักเรียน ครู และผู้ปกครอง โรงเรียน สามารถจำแนกแนวทางสู่ความสำเร็จได้คือ จะต้อง มี เกณฑ์และเครื่องมือในการวัดและประเมินผลและต้อง เตรียมความพร้อมให้นักเรียนในการประเมินตนเอง เพื่อพัฒนาก่อนจึงค่อยประเมินในแง่ของการตัดสิน ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียน มัธยมศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนา โรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) จัดระบบการวางแผน งบประมาณ 2) การดำเนินงานใช้งบประมาณเป็นไป ตามแผนปฏิบัติการประจำปี 3) จัดให้มีระบบการ ตรวจสอบกำกับติดตามงบประมาณ และ 4) การ สรุปผลการใช้งบประมาณ ซึ่งแนวทางการพัฒนางาน ด้านการบริหารงบประมาณมีความสอดคล้องกับ สมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหาร สถานศึกษาด้านการบริหารงบประมาณของส่วน ราชการมีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับอย่างชัดเจน และได้เทคโนโลยีเข้าใช้เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้มาก ขึ้น สำหรับสถานศึกษามีการกระจายอำนาจมากขึ้น ดังนั้น การบริหารจัดการควรยึดแนวทางของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด การวางแผน งบประมาณ เริ่มต้นจากการวางแผนกลยุทธ์ของ หน่วยงาน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ผลผลิตหลัก กลยุทธ์ โครงสร้างแผนงาน

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2546 กำหนดให้สถานศึกษา
ที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีฐานะเป็นนิติบุคคล มี
อำนาจหน้าที่ ในการปกครองดูแลบำรุงรักษาใช้และ
จัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาที่ไม่
ขัดหรือแย้งกับนโยบาย และภารกิจหลักของ
สถานศึกษา ตลอดจนให้มีระบบ ติดตาม ตรวจสอบ
และประเมิน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล การใช้จ่าย
งบประมาณการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับหลัก
การศึกษา แนวการจัดการศึกษาและคุณภาพมาตรฐาน
การศึกษา โดยหน่วยงานภายในและ หน่วยงานของรัฐ
ที่มีหน้าที่ตรวจสอบภายนอกการบริหารงบประมาณ
ของสถานศึกษาให้ยึดหลัก ดังนี้ 1) ตรงตาม
วัตถุประสงค์ กล่าวคือ ต้องบริหารงบประมาณเพื่อ
สนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็น
มนุษย์ที่สมบูรณ์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) ตรง
ตามเงื่อนไขและ หลักเกณฑ์ที่กำหนดมีความโปร่งใส
ตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดประโยชน์
สูงสุด แก่นักเรียน 3) ใช้งบประมาณได้ทันตามเวลาใน
แต่ละงานโครงการ โดยใช้หลักการบริหารแบบ มุ่งเน้น
ผลงาน 4) ใช้งบประมาณถูกต้องตามระเบียบการ
บริหารงานงบประมาณของสถานศึกษา สอดคล้องกับ
พิณสุตา สิริธรรังกร ได้ ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง
รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่ง
เสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า ด้าน
การบริหารงบประมาณ เพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานใน
สถานศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ได้มาจากงบประมาณ และ
การบริจาคบางส่วนจากการระดมทรัพยากร เพื่อ
การศึกษา ซึ่งเป็นไปตามบริบทและความสามารถ ของ
สถานศึกษางบประมาณรายหัว ที่ได้รับจัดสรร
สถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการ
สอน ได้อย่างคล่องตัว ทั้งด้านการวางแผนการใช้
งบประมาณ การควบคุมกำกับติดตาม การรายงานผล
การใช้งบประมาณ รวมถึงความสามารถในการระดม
ทรัพยากรเพื่อการศึกษาอีกด้วย ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ
เบญจมา ศิริผล ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหาร
งบประมาณและสินทรัพย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
สู่ความเป็นเลิศ พบว่า ประเทศไทยใช้ระบบการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์

กระบวนการงบประมาณที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการ
พัฒนารูปแบบการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์
สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา กระบวนการบริหาร
งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์
มีขั้นตอนสำคัญ ดังนี้ การวางแผนและจัดทำ
งบประมาณ การอนุมัติงบประมาณ การบริหาร
งบประมาณ และการติดตามประเมินผล ส่วนรูปแบบที่
ได้มีคุณสมบัติสู่ความเป็นเลิศ มีแนวทางที่สำคัญคือ
จะต้องมีการบริหารรายได้คิดคำนวณต้นทุนทุกขั้นตอน
สร้างความหลากหลายในการเข้าถึงสินค้าหรือบริการ
เพื่อลดการผูกขาด แยกภารกิจประจำกับภารกิจตาม
นโยบายหลักของต้นสังกัดให้ชัดเจน และสร้างความ
เชื่อมโยงระหว่างกัน ลดการระดมทุน ลดการใช้ดุลย
พินิจ บริหารด้วยความโปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้
และมีเหตุผล นอกจากนี้การปฏิบัติต้องยึดระเบียบที่
ราชการกำหนดอย่างเคร่งครัด สำหรับ สอดคล้องกับ
วรกาญจน์ สุขสดเขียว ได้ศึกษาเรื่อง การบริหาร
งบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9
แนวทางการบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่เป็นนิติบุคคลนั้น สถานศึกษาควรมีบุคลากรที่มี
ความรู้ ความสามารถทำหน้าที่โดยตรงด้านการจัดทำ
บัญชี การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
การบริหารการเงินและควบคุมงบประมาณ และ ด้าน
กฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง กรณี
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลขนาดเล็ก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดระบบโดยกำหนด
เครือข่ายการให้บริการความรู้ด้าน การจัดทำบัญชี การ
รายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน การบริหาร
การเงินและควบคุม งบประมาณ ด้านกฎหมาย
เกี่ยวกับการจัดระบบจัดซื้อจัดจ้าง หรือจัดทำเป็น
โรงเรียนคู่พัฒนากับ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติ
บุคคลขนาดใหญ่เพื่อให้การช่วยเหลือ หรือจัดทำกลุ่ม
เครือข่าย ระหว่างสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคล
ขนาดเล็กด้วยตนเอง และมีศูนย์ที่ปรึกษาเพื่อ
พัฒนาการ บริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ที่เป็นนิติบุคคลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้อง
กับ สเปนเลอร์ (Spengler) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการ
บริหารงานด้านการเงินของโรงเรียน (โรงเรียนในแถบ

แอฟริกาใต้) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจในการบริหารการศึกษาและการบริหารด้านการเงินควบคู่กันไป เพราะการบริหารงานทั้งสองส่วนนี้ ไม่อาจแยกออกจากกันได้ ผู้บริหารไม่ได้ใช้แค่ทักษะด้านการบริหารงานเท่านั้น แต่มีความจำเป็นต้องบริหารทรัพยากรด้วย ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ได้รับการคาดหวังว่าผู้บริหารงานของโรงเรียนในอนาคตจะต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารการเงิน สำหรับแนวทางในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องเอาใจใส่ทุกองค์ประกอบ รวมทั้งองค์ประกอบย่อย การจัดสรรงบประมาณนับเป็นองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ นับตั้งแต่มีการประกาศใช้กฎหมาย school act of 1996 การบริหารด้านการเงินของโรงเรียนได้กลายเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของระบบการบริหารโรงเรียนในปัจจุบัน

3. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1) ส่งเสริมศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ส่งเสริมและพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) กำกับติดตามการปฏิบัติตนและปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และ 4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งแนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานบุคคล มีความสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษา หลักการบริหารโดยทั่วไปนั้นแบ่งออกเป็น สองส่วนใหญ่ ๆ ได้แก่ การบริหารงาน และการบริหารคน สำหรับขั้นตอนในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานหรือบริหารคน ก็จะต้องเจอทั้งงานและคนควบคู่กันไปเสมอผู้บริหารที่ดีมีความสามารถจึงต้องทำหน้าที่พัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพในการทำงาน โดยใช้กระบวนการบริหารงานบุคคลที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์มาประยุกต์ใช้เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะนำองค์กรให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จ โดยเริ่มตั้งแต่การสรรหาและคัดเลือก (Recruitment and

Selection) การปลูกฝัง การฝึกอบรมและพัฒนา (Training and Development) และระบบการจูงใจ (Motivation) ดังนั้น เมื่อมีการคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมเข้าร่วม ปฏิบัติงานในองค์กรแล้วจึงจำเป็นต้องยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลนั้นอย่างต่อเนื่องและ เป็นระบบ สอดคล้องกับ พินสุตาสิริธรรังศรี ได้ ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่าด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่บริหารงานบุคคลในสถานศึกษา ในส่วนที่กฎหมายกำหนด อำนาจการบริหารบุคคลของสถานศึกษาส่วนใหญ่ เช่น การพัฒนาครูและบุคลากร การสร้างขวัญกำลังใจ การพิจารณาความดี ความชอบ การโยกย้าย การเลื่อนและแต่งตั้ง การดำเนินงานทางวินัย การควบคุม กำกับ ติดตาม ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู การส่งเสริมด้านวิทยฐานะ เพื่อความก้าวหน้าในด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับ บุญยกุล หัตถกิจ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ด้านภาวะผู้นำมีความสำคัญในการนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำทางวิชาการ และการใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม นอกจากนี้ ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนและกำหนดวิสัยทัศน์ รวมถึงการสร้างทีมงาน การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสร้างบรรยากาศในการทำงาน และการส่งเสริมการพัฒนาครู สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ ธนิก คุณเมธีกุล ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษา เพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน พบว่า ตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลครอบคลุมองค์ประกอบ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ศักยภาพของผู้บริหารในด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ และด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรในการปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ ท่วนปาดิสะ หัวเมือง ได้ศึกษาเรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการดำเนินงานมัธยมศึกษา ที่สำคัญได้แก่ ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการโรงเรียน ยุทธศาสตร์การส่งเสริมจิตวิญญาณความเป็นครู ยุทธศาสตร์การพัฒนาคู่มือเป็นยุคครูมืออาชีพ สอดคล้องกับ บราวน์ (Brown) ได้ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานกับการรับรู้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานกับภาวะผู้นำแบบมุ่งคนของผู้บริหาร พบว่า การให้รางวัลตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของผู้นำแบบมุ่งงานสัมพันธ์กันกับผู้นำแบบมุ่งคน ส่วนภาวะผู้นำแบบไม่ใช้ผู้นำมีความสัมพันธ์กับผู้นำแบบมุ่งงาน และพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งคนมีความแปรปรวนมากที่สุดต่อความผูกพันต่อองค์การด้านจิตใต้สำนึกแปรปรวนในระดับน้อยต่อความผูกพันต่อองค์การด้านบรรทัดฐาน และไม่แปรปรวนต่อองค์การด้านการคงอยู่ ส่วนพฤติกรรมภาวะผู้นำแบบมุ่งงานมีความสัมพันธ์น้อยกับความผูกพันต่อองค์การทุกองค์ประกอบ สอดคล้องกับ วากเนอร์ (Wagner) ได้ศึกษาเรื่อง แรงจูงใจและความก้าวหน้าทางอาชีพของครูบรรจุใหม่ พบว่า แรงจูงใจภายในของครูมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงในการสอน ส่วนตัวแปรในด้านแรงจูงใจในการทำงาน ได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร ธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจและกิจกรรมพัฒนาอาชีพ กับบรรยากาศการทำงาน มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทั้งทางบวกและทางลบ

4. แนวทางการพัฒนางานโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป

จากการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไปประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการอาคารสถานที่ 2) จัดระบบการบริหารให้เป็นไปตามระเบียบข้อตกลงและเงื่อนไขความสำเร็จ 3) สนับสนุนการบริการเพื่ออำนวยความสะดวก 4) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการบริหารงานทั่วไป 5) ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารกิจการนักเรียน 6) การสรุปและรายงานผลการ

ดำเนินงาน และ 7) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งแนวทางการพัฒนางานด้านการบริหารงานทั่วไป มีความสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญของโรงเรียนในการสนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติ งานของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะงานบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร เป็นการให้บริการบริหารงานด้านต่าง ๆ เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การบริการแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกระดับ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาตาม หลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พิณสุตา สิริธรรังกร ได้ ศึกษาวิจัยและพัฒนา เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการกำกับดูแล การวางแผน การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่พร้อมใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการศึกษา การประสานงาน กับชุมชน สอดคล้องกับ ทรงพล เจริญคำ ได้ศึกษา เรื่อง รูปแบบความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร ได้กล่าวถึง การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การที่สถานศึกษาจัดดำเนินการให้อาคารเรียนและสถานที่ทุกแห่ง เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ สะอาดถูกสุขลักษณะปลอดภัย อาคารมีความมั่นคงแข็งแรง และจัดสถานที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมเหมาะสมทั้งเป็นรายบุคคล และรายกลุ่ม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกประจำอาคาร เช่น ชั้นวางหนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ ป้ายนิเทศ

อุปกรณ์ไฟฟ้า ฯลฯ รอบบริเวณสนามที่พักผ่อน
สวนหย่อม หรือมุมกิจกรรมต่างๆ อยู่ในสภาพที่
ปลอดภัย และมีความเพียงพอ มีระบบการซ่อมบำรุงที่
เหมาะสม ทันท่วงทีเหตุการณ์ มีระบบสาธารณูปโภค
เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา อยู่ในสภาพใช้การได้ปลอดภัย
มีระบบป้องกันอันตรายที่เตรียมพร้อมใช้ตลอดเวลา
สอดคล้องกับ เกษม อุ่นมณีรัตน์ ได้ศึกษาเรื่อง แนว
ปฏิบัติเพื่อยกระดับมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา
พบว่า มาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อยกระดับคุณภาพ
มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่เกี่ยวข้องกับงาน
บริหารทั่วไป ได้แก่ ด้านพัฒนาชุมชนและสร้าง
เครือข่ายพัฒนาการศึกษา ด้านอาคารสถานที่และ
สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างบรรยากาศ
ให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนการสอนของครู และ
นักเรียน ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ แอชเวิร์ท และ ฮาร์วีย์
(Ashworth and Harvey) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการ
จัดการศึกษาให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการกระบวนการจัดการเรียนการสอนซึ่ง
ครอบคลุมสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน อาคารสถานที่
ห้องสมุดและการบริการ จำนวนหนังสือ วารสาร
ขนาดห้องสมุด และจำนวนที่นั่งเพื่อการศึกษาค้นคว้า
ห้องปฏิบัติการ วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษามีความ
ทันสมัย อยู่ในสภาพที่ดีพอเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
และใช้ได้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ มูดาสเซอร์
(Mudassir) ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของสภาพแวดล้อม
ของโรงเรียนต่อผลการปฏิบัติงานทางการศึกษาของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ของประเทศมาเลเซีย
พบว่า นักเรียนในโรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก
ครบถ้วนสมบูรณ์ มีสภาพแวดล้อมที่ดี และมีครู
เพียงพอ นักเรียนจะมีประสิทธิภาพดีกว่านักเรียนใน
โรงเรียนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกน้อยกว่า
สิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาและ
มีครูไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ควรนำแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษา ตาม
ขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ การบริหารงาน
วิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงาน
บุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปกำหนดเป็นแนว
ทางการปฏิบัติงานระดับสถานศึกษา ควรจัดทำคู่มือ
เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษาและ
มอบให้โรงเรียนไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่
ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไป ปฏิบัติ

สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำ
ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการ
บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสถานศึกษาจัดให้มี
การประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อชี้แจงนโยบายของโรงเรียน รวมถึงการวิเคราะห์
ตัวชี้วัดของเกณฑ์การประเมินของรางวัลต่าง ๆ ที่ต้อง
กับความต้องการ และมีความเหมาะสมกับบริบทของ
โรงเรียน หลังจากนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายความ
รับผิดชอบ ตามขอบข่ายการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่
การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การ
บริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหาร
สถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์
2. ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างองค์กรตาม
สมรรถนะของผู้บริหารที่ประสบผลสำเร็จเป็นที่
ประจักษ์
3. ศึกษาวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้
เกณฑ์การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียน
ประถมศึกษา

รายการอ้างอิง

- ถ้วนปาศีระ หัวเมือง. “ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15 และ 16” วิทยานิพนธ์ ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2560.
- เตือนใจ รักษาพงศ์. “การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.” ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551.
- ทรงพล เจริญคำ. “รูปแบบความเป็นเลิศโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ ปรัชญาศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.
- ทิวดี ศรีดำรง. “การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ : การศึกษาทฤษฎีฐานราก”
วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุดรธานี, 2556.
- ธนิก คุณเมธิกุล. “การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณภาพการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2552.
- บุญยกุล หัตถกิจ. “รูปแบบการบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก.” ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2556.
- เบญจา ศิริผล. “รูปแบบการบริหารงบประมาณและสินทรัพย์ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ”
การศึกษาและการพัฒนาสังคม 10, 1 (2557): 223-234.
- พินสุดา สิริธรร. “รายงานการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2561, เข้าถึงได้จาก
www.dpu.ac.th/ces/download.php?filename=1392026465.pdf.
- ไพรัช มณีโชติ, “การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพ
รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2551.
- วรกาญจน์ สุขสดเขียว. “การบริหารงบประมาณสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.
- สุภาวดี ดวงจันทร์, เรชา ชูสุวรรณ, ขวลิศ เกิดทิพย์ และ นิเลาะ แวอุเซ็ง. “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของงาน
วิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคใต้” **เครือข่าย
วิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้** 3, 3 (กันยายน - ธันวาคม 2559): 35-51.
- Ashworth, Allan and Harvey, Roger C. **Assessing Quality in Further and Higher
Education**. London: Jessica Kingsley Publishers, 1994.
- Brown B. Barbara. “Employees’ Organizational Commitment and Their Perceptions of
Supervisors’ Relations-Oriented and Task-Oriented Leadership Behaviors.” Ph.D.

- Laura Kalef, Greg Reid. “Evidence-based practice: A quality indicator analysis of peer-tutoring in adapted physical education.” **ELSEVIER. Research in Developmental Disabilities** 34 (2013): 2514.
- Mudassir, I. B. “The Influence of School Environment on Academic Performance of Secondary School to Students in Kuala Terengganu,” *The American Journal of Innovative Research and Applied Sciences* 1, 6 (2015): 203-209.
- Spengler, Josephus Johannes, Guidelines for the financial management of schools (Afrikaans text, South Africa), เข้าถึงเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2559, เข้าถึงได้จาก.
http://www.education.gov.uk/schools/admin_and_finance/financial.management.
- T.van der Bij. “Improving the quality of education through self-evaluation in Dutch secondary schools.” **ELSEVIER. studies in Educational Evaluation** 49 (2016): 42.
- Wagner, Brigid Dary. “Motivation and professional growth in early childhood teachers”
Ph.D. dissertation, University of Rochester, 2006.